

Luuk van Middelaar

Israël, Amerika en wij in de valstrikken van Hamas

Na drie weken oorlog in het Midden-Oosten is Hamas de winnaar. Onder vuur van het Israëlische leger, maar machtiger dan ooit. Juist omdat in Gaza duizenden Palestijnse doden vallen, zegevieren de terroristen in de slag om de publieke opinie in de Arabische wereld en ver erbuiten.

Met de bloedige terreuraanvallen tegen Israël van 7 oktober spande Hamas een politieke valstrik. Israël en de Verenigde Staten traptten erin. Eigenlijk zijn het drie valsstrikken, aldus de Franse oud-minister van Buitenlandse Zaken Dominique de Villepin op de radio. In 2003 verwierf hij roem met een rede in de VN-Veiligheidsraad tegen Amerika's invasieplannen voor Irak. Vlijmscherp is hij nog steeds.

De eerste valstrik is die van de „maximale wreedheid”. Hoe gruwelijker de aanval, hoe harder de riposte. Onder premier Netanyahu handelt Israël precies volgens het door

Duizenden jongeren in de Arabische wereld zien in Hamas' aanval een daad van revolutionair verzet

Hamas geschreven draaiboek van wraak en vergelding. Anders dan in 1967 of 1973 strijdt het land niet met Arabische staten die het militair kan bedwingen, maar met een terreurbeweging. Militaire overmacht beslist de zaak dan niet.

De Villepin: „De VS verloren in Afghanistan en Irak. Wij [de Fransen] verloren in de Sahel.” Niemand weet hoe Netanyahu denkt met een grondinvasie de vijand uit te schakelen zonder voor drie generaties aan haat en ressentiment voor nieuwe Hamas-strijders te zaaien. De reactie sterkt de aanvaller.

Hypocrisie is de tweede valstrik. Met de welhaast onvoorwaardelijke steun aan Israël stellen de VS en Europa zich bloot aan de kritiek van „twee maten, twee gewichten”. Landen in het Mondiale Zuiden - en ook flinke delen van de Europese publieke opinie - zien dat de westerse bekommernis om Oekraïense levens veel groter is dan die om Palestijnse. Dit kost geloofwaardigheid.

Het raakt de derde valstrik waarin we volgens De Villepin tuinen, die van „occidentalisme”: het geloof dat het Westen, zoals de afgelopen vijf eeuwen, ook nu nog de loop der dingen bepaalt. Door zich met Israël in nood te vereenzelvigen, maken Amerika en Europa ongewild zichtbaar hoe hun machtsbasis versmalt.

Een geschenk voor Rusland en China.

Te veel inkt gaat verloren aan handenwringen over de schuldvraag, aan welke dode zwaarder weegt, aan wie begon. Het is niet mogelijk draden van oorzaak en gevolg te ontwarren in een pijnlijke geschiedenis die - ver voorbij Oslo-akkoorden, Nakba of Holocaust - symbolisch terugreikt tot Abrahams oudtestamentische zonen Isaak en Ismaël. Twee volken, één stuk grond. In dit onoplosbare conflict heeft elke partij zijn eigen verhaal, eigen herinneringen, eigen onpeilbaar leed.

Het is Hamas gelukt om de Palestijnse versie van dit verhaal - de 'Palestijnse kwestie', die Israël, de VS onder Trump en ook de Saoediërs wilden vergeten - opnieuw in lichterlaaie te zetten, als brandstof voor de eigen zaak. Onder de vlag van revolutionair verzet mobiliseert de beweging nu miljoenen moslims wereldwijd.

Neem de propagandaoorlog op de pan-Arabische zenders. Eerst vertelde alleen Al Jazeera (in handen van Qatar, dat goede banden met Hamas en Hezbollah heeft) het verhaal van '7 oktober' in de heroïsche versie van Hamas. Al Arabiya (gecontroleerd door de Saoediërs) en Sky News Arabia (Verenigde Arabische Emiraten) waren kritischer over het islamistische narratief. Maar met het stijgen van het Palestijnse dodental ging de Arabische publieke opinie om. De zenders moesten mee.

Ook in Turkije stelde president Erdogan zich eerst prudent op, omwille van de betrekkingen met Israël. Maar hij is feller geworden. Hamas-strijders heten bij hem nu „bevrijders”. Op een massademonstratie in Istanbul afgelopen zaterdag beschuldigde hij het Westen een „kruistocht” te voeren.

De sleutel tot Hamas' succes ligt in hun welbewuste gebruik van geweld, betoogt commentator Damir Marusic. Geweld is een politieke daad. Het lokt niet alleen een reactie uit die de radicalen sterkt, het verstikt ook alle gematigde geluiden. Zodoende verliest op de Westoever de Palestijnse Autoriteit nu elk gezag; „ze leiden niet, dus als ze het verzet niet steunen, is het hun einde”, aldus een aan Hamas gelieerde strijder in *The Washington Post*.

Duizenden jongeren in de Arabische wereld zien in de bloedige aanval op Israël een daad van revolutionair verzet en rechtvaardigheid. In dit licht staat Hamas in de traditie van Robespierre en Lenin.

Het is een belangrijke observatie, vanwege wat nog komen kan. Immers, revoluties kunnen zich verspreiden en hebben veelal onverwachte gevolgen, tot contrarevoluties aan toe. De keten aan gebeurtenissen die Hamas op 7 oktober in gang zette, is nog lang niet gestopt.